ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.3.2024 г.
COM(2024) 118 final

2024/0065 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на 58-ата сесия на Комисията от експерти по превоза на опасни товари към Междуправителствената организация за международни железопътни превози по отношение на определени изменения на притурка C към Конвенцията за международни железопътни превози

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Предмет на настоящото предложение е решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на заседанието на Комисията от експерти по превоза на опасни товари („Комисията от експерти по RID“) към Организацията за международни железопътни превози (OTIF). То се отнася до предвиденото приемане на определени изменения на техническите и административните разпоредби, съдържащи се в приложението към притурка C към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF). Решението за тези изменения предстои да бъде взето от посочената комисия.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Конвенция за международни железопътни превози

Конвенцията за международни железопътни превози от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г., е международно споразумение, по което договарящи страни са както Съюзът, така и 25 държави членки (само без Кипър и Малта).

Европейският съюз се присъедини към COTIF с Решение 2013/103/ЕС на Съвета от 16 юни 2011 г.[1].

2.2. Правилник за международен железопътен превоз на опасни товари (RID)

Съгласно член 7 от COTIF тя обхваща, inter alia, притурките, посочени в член 6 от нея. Сред тях е „Правилникът за международен железопътен превоз на опасни товари“, който представлява притурка C към Конвенцията. RID се прилага, доколкото не са направени декларации съгласно съответните разпоредби на COTIF[2].

Целта на RID е да се регламентира международният железопътен транспорт на опасни товари между държавите — членки на OTIF, които прилагат правилата на RID (договарящи държави по RID)[3].

В Директива 2008/68/ЕО относно вътрешния превоз на опасни товари[4] се предвижда, че RID се прилага и за превоза, извършван в рамките на държавите — членки на ЕС.

2.3. Комисията от експерти по RID

Комисията от експерти по RID е орган, създаден с член 13, параграф 1, буква г) от COTIF. Съгласно член 18 от COTIF тя взема решения относно предложения, чиято цел

---

1 Решение 2013/103/ЕС на Съвета от 16 юни 2011 г. за подписване и сключване на Споразумение между Европейския съюз и Международната организация за международни железопътни превози за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г. (ОВ L 51, 23.2.2013 г., стр. 1).

2 Член 42, параграф 1 от COTIF.

3 Понастоящем държавите — членки на OTIF, са 50, а договарящите държави по RID са 45.

4 Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13).

е да се внесат изменения в Конвенцията. Комисията от експерти по RID е съставена от представители на държавите — членки на OTIF, които прилагат RID, и на Европейския съюз.

2.4. Предвиден акт на Комисията от експерти по RID

Очаква се Комисията от експерти по RID да приеме на своята 58-а сесия на 23 май 2024 г. редица изменения, целящи да се адаптира приложението към RID („предвиденият акт“) към научно-техническия прогрес.

Целта на предвидения акт е да се осигури безопасен и сигурен железопътен превоз на опасни товари, като се актуализират определени разпоредби. Те включват, наред с другото, списъка на опасните товари, допуснати за превоз, инструкциите за опаковане, списъка на приложимите стандарти, както и други технически изисквания, приложими за различни средства за съхранение.

Може да се отбележи, че международните разпоредби за превоза на опасни товари са установени в различни международни организации, като например OTIF. Сред тях са Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) и различни специализирани органи на Организацията на обединените нации като Подкомисията от експерти по превоза на опасни товари към Икономическия и социален съвет (ECOSOC). Тъй като правилата трябва да са съвместими, беше разработена сложна международна система за координация и хармонизация между организациите, участващи в тази дейност. Разпоредбите се адаптират периодично на всеки две години.

При подготовката на тези изменения бяха проведени консултации с широк кръг от експерти от публичния и частния сектор. В процеса на изготвяне на тези изменения се състояха следните технически срещи:

– в рамките на Подкомисията от експерти по превоза на опасни товари към ECOSOC на ООН:

1) 58-а сесия в Женева, 28 юни—2 юли 2021 г.,

2) 59-а сесия в Женева, 29 ноември—8 декември 2021 г.,

3) 60-а сесия в Женева, 27 юни—6 юли 2022 г.,

4) 61-а сесия в Женева, 28 ноември—6 декември 2022 г.,

5) 62-а сесия в Женева, 3—7 юли 2023 г.;

– в рамките на съвместното заседание (ИКЕ на ООН) на Комисията от експерти по RID и Работната група по превоза на опасни товари:

1) пролетната сесия през 2022 г. в Берн, 14—18 март 2022 г.,

2) есенната сесия през 2022 г. в Женева, 12—16 септември 2022 г.,

3) пролетната сесия през 2023 г. в Берн, 20—24 март 2023 г.,

4) есенната сесия през 2023 г. в Женева, 19—27 септември 2023 г.,

5) друга сесия на съвместното заседание ще се състои в Берн на 25—28 март 2024 г.;

– в рамките на Постоянната работна група към Комисията от експерти по RID:

1) 15-а сесия в Берн, 23—24 ноември 2022 г.,

2) 16-а сесия в Лондон, 20—23 ноември 2023 г.

На тези заседания експертите от горепосочените комисии анализираха и обсъдиха отделните предложения за изменения. В повечето случаи препоръчаното действие беше подкрепено единодушно. За някои предложения препоръките се подкрепят от мнозинството от експертите.

В съответствие с член 35 от COTIF, след като бъдат одобрени от Комисията от експерти по RID, измененията влизат в сила за всички договарящи страни на първия ден от шестия месец след месеца, през който генералният секретар е уведомил договарящите страни за тях. Договарящите страни могат да формулират възражения в срок до четири месеца, считано от датата на уведомлението. В случай на възражения от една четвърт от договарящите страни, изменението не влиза в сила.

В член 38 от COTIF се предвижда, че при упражняване на правото на глас и правото на възражение, предвидени в член 35, параграф 4, организация за регионална икономическа интеграция, каквато е Европейският съюз, „разполага с брой гласове, равен на броя на нейните членове, които са също държави — членки на Организацията“.

Освен ако страните формулират достатъчно възражения, се очаква измененията съгласно настоящото предложение да влязат в сила на 1 януари 2025 г. и да станат обвързващи за Съюза и държавите членки, превръщайки се в неразделна част от достиженията на правото на Съюза.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

3.1. Изключителна компетентност на Съюза

Съюзът е пълноправна договаряща страна по COTIF.

Освен това в член 1 от Директива 2008/68/ЕО се предвижда, че приложението към RID трябва да се прилага към железопътния превоз на опасни товари в рамките на държавите членки или между тях, с изключение на онези държави членки, които нямат железопътна система. Член 4 от Директива 2008/68/ЕО, който се отнася за третите държави, гласи „Превозът на опасни товари между държавите членки и трети държави се разрешава при спазване на изискванията на ADR[5], RID и ADN[6], освен когато в приложенията е посочено друго“.

За тази цел Комисията е оправомощена да адаптира приложение II, раздел II.1 към Директива 2008/68/ЕО чрез делегирани актове в съответствие с член 8 от нея.

Може също така да се отбележи, че Директива 2008/68/ЕО относно вътрешния превоз на опасни товари[7] е в списъка на инструментите на Съюза, чрез които Съюзът упражнява своята компетентност и които са били в сила към момента на сключване на Споразумението между ЕС и OTIF[8].

---

5 Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе, сключена в Женева на 30 септември 1957 г.

6 Европейско споразумение за международен превоз на опасни товари по вътрешните водни пътища, сключено в Женева на 26 май 2000 г.

7 Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13).

8 Допълнение към приложение I от Решение 2013/103/ЕС на Съвета от 16 юни 2011 г.

3.2. Позиция, която трябва да се заеме

Измененията на RID попадат изцяло в рамките на изключителната компетентност на Съюза и е необходимо да се установи позиция на Съюза.

Предвидените изменения се считат за целесъобразни с оглед на безопасния превоз на опасни товари по икономически ефективен начин, като се отчита техническият прогрес, и поради това може да бъдат подкрепени.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „*годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*“[9].

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Актът, който трябва да бъде приет от Комисията от експерти по RID, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ за Съюза съгласно международното право в съответствие с член 6 от RID, съгласно който приложението, което се изменя, представлява неразделна част от Правилника.

Освен това съгласно член 1 от Директива 2008/68/ЕО приложението към RID трябва да се прилага към железопътния превоз на опасни товари в рамките на държавите членки или между тях, с изключение на онези държави членки, които нямат железопътна система. Член 4 от Директива 2008/68/ЕО, който се отнася за третите държави, гласи „Превозът на опасни товари между държавите членки и трети държави се разрешава при спазване на изискванията на ADR, RID и ADN, освен когато в приложенията е посочено друго“.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

[9] Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Главната цел и основното съдържание на предложеното решение се отнасят за железопътния превоз на опасни товари.

Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 91 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 91 във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с предложеното решение на Комисията от експерти по RID ще бъде изменено приложението към RID, е целесъобразно след неговото приемане да се публикува информация за резултата от заседанието в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2024/0065 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на 58-ата сесия на Комисията от експерти по превоза на опасни товари към Междуправителствената организация за международни железопътни превози по отношение на определени изменения на притурка С към Конвенцията за международни железопътни превози

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Съюзът се присъедини към Конвенцията за международни железопътни превози от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г. (COTIF), с Решение 2013/103/ЕС на Съвета[1].

(2) Съгласно член 6 от COTIF международният железопътен транспорт и допускането на железопътен материал за използване в международния транспорт се уреждат от правила, които са изброени в посочения член, по-конкретно от „Правилника за международен железопътен превоз на опасни товари (RID)“, който представлява притурка С към Конвенцията.

(3) Като се позовава на RID, в Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[2] се определят изисквания към автомобилния, железопътния и вътрешноводния превоз на опасни товари в рамките на държавите членки или между тях.

(4) Съгласно член 13, параграф 1, буква г) от COTIF Комисията от експерти по превоза на опасни товари („Комисията от експерти по RID“) към Организацията за международни железопътни превози (OTIF) може да приема изменения на приложението към RID.

(5) На своята 58-а сесия на 23 май 2024 г. Комисията от експерти по RID трябва да приеме изменения за адаптиране на приложението към RID към научно-техническия прогрес.

---

[1] Решение 2013/103/ЕС на Съвета от 16 юни 2011 г. за подписване и сключване на Споразумение между Европейския съюз и Междуправителствената организация за международни железопътни превози за присъединяване на Европейския съюз към Конвенцията за международни железопътни превози (COTIF) от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г. (ОВ L 51, 23.2.2013 г., стр. 1).

[2] Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13).

(6) Тъй като измененията на RID ще бъдат обвързващи за Съюза, е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комисията от експерти по RID.

(7) Предвидените изменения целят осигуряване на безопасен и ефикасен превоз на опасни товари и отчитат научно-техническия прогрес в сектора и разработването на нови вещества и изделия, чийто превоз би могъл да представлява опасност.

(8) Предвидените изменения се считат за целесъобразни за безопасния превоз на опасни товари по икономически ефективен начин и поради това може да бъдат подкрепени.

(9) Несъществените изменения в документите, посочени в приложението, може да бъдат договорени на техническо равнище на 17-ата сесия на постоянната работна група към Комитета от експерти по RID на 22 май 2024 г., включително въз основа на препоръките от съвместното заседание (ИКЕ на ООН) на Комисията от експерти по RID и Работната група по превоза на опасни товари,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на 58-ата сесия на Комисията от експерти по превоза на опасни товари („Комисията от експерти по RID“) към Организацията за международни железопътни превози в рамките на Конвенцията за международни железопътни превози от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г., е определена в приложението към настоящото решение.

Внасянето на несъществени изменения в документите, посочени в приложението, може да бъде договаряно от представителите на Съюза в Комисията от експерти по RID, без да е необходимо допълнително решение от страна на Съвета.

Член 2

След като бъдат приети, решенията на Комисията от експерти по RID се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*, като се посочва датата на влизането им в сила.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател